

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЛЬВІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА БІЗНЕСУ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ»

Затверджую
Директор ЛФХТБ НУХТ

Мирошак Б.М.

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок проведення моніторингових досліджень

Розглянуто та ухвалено засіданням Педагогічної ради

Протокол від « 23 » грудня 2022 р. № 3

Львів

1. Загальні положення

- 1.1. Положення про порядок проведення моніторингових досліджень стосовно якості освітньої діяльності (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про фахову передвищу освіту», «Положення про організацію освітнього процесу у ВСП «Львівський фаховий коледж харчових технологій та бізнесу Національного університету харчових технологій» (далі – Коледж)
- 1.2. Положення визначає механізми організації, форми, методи та напрямки проведення моніторингу якості освітньої діяльності з урахуванням вимог та очікувань основних користувачів освітніх послуг Коледжу.
- 1.3. Моніторингові дослідження якості освіти – це відстеження, діагностика, прогнозування результатів діяльності основних стейкхолдерів.
- 1.4. Якість освітнього процесу – це інтегральна характеристика системи освіти, яка відображає ступінь відповідальності досягнутих реальних освітніх результатів та умов освітнього процесу нормативним вимогам, соціальним і особистісним очікуванням.
- 1.5. Якість освіти має такі складові: рівень знань студентів, якість методів навчання і виховання (організації та мотивації пізнавальної діяльності, контролю за здійсненням навчальної діяльності), засвоєння та дотримання моральних норм.
- 1.6. Мета проведення моніторингу - об'єктивне інформаційне відображення стану й відстеження динаміки якості надання освітніх послуг, ефективності управління, якості підготовки здобувачів фахової передвищої освіти в Коледжі.
- 1.7. Основним завданням моніторингу є отримання об'єктивної інформації про якість освітнього процесу шляхом проведення як внутрішнього, так і зовнішнього контролю відповідно до завдань державної політики в галузі освіти, під час яких дається оцінка стану та результатів навчальної діяльності, рівню навчально-методичного, матеріально-технічного та кадрового забезпечення освітнього процесу. Моніторинг може включати опитування різних груп респондентів, тестування, проведення контрольних робіт тощо.
- 1.8. Моніторинг проводиться відповідно до таких принципів: систематичності та системності, доцільності, прозорості моніторингових процедур та відкритості, безпеки персональних даних; об'єктивності одержання та аналізу інформації під час моніторингу, академічної доброчесності та відповідального ставлення суб'єктів, які беруть участь у підготовці та проведенні моніторингу.

1.9. Моніторинг якості освіти в Коледжі здійснюється відповідно до спеціальностей/спеціалізації, що визначені діючою ліцензією, використовує різні види вимірювань: статистичні, педагогічні, дидактичні, соціологічні психологічні та ін.

1.10. Об'єктами моніторингу є:

- освітнє середовище (контингент студентів, його диференціація, кадрове забезпечення);
- освітній процес (навчально-методичне забезпечення, аналіз поточного та підсумкового контролю);
- якість та результативність педагогічної та науково-педагогічної діяльності викладачів.
- результати навчання здобувачів освіти, формування їх компетентностей;
- результати запровадження освітніх змін та інновацій;
- інші об'єкти.

1.11. Моніторинг здійснюється моніторинговою групою при навчально-методичному кабінеті відповідно до нормативно-правових документів та цього Положення.

1.12. Контроль за дотриманням вимог організації та проведення моніторингу покладається на адміністрацію Коледжу.

2. Напрямки моніторингу та його складові елементи

2.1. Моніторинг здійснюється за різними напрямками з урахуванням його цілей, рівня проведення й функцій обстежуваного об'єкта. До **основних напрямків моніторингу** належать:

2.2. Моніторинг кількісних та якісних показників кадрового забезпечення освітньої діяльності здійснюється на основі таких якісних характеристик:

- базова освіта, кваліфікаційна категорія, науковий ступінь, педагогічне звання;
- стаж педагогічної роботи;
- результативність педагогічної діяльності;
- результативність навчальної, методичної та виховної роботи;
- підвищення кваліфікації.

Відповідність спеціальності викладача навчальній дисципліні/ предмету визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту, або про науковий ступінь, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом не менше п'яти років.

2.3. Моніторинг якості навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності є однією із базових складових визначення якості освітнього

процесу, якості підготовки здобувачів фахової передвищої освіти і передбачає виявлення наявності затверджених у встановленому порядку:

- освітньо-професійної програми;
- опису освітньо-професійної програми;
- навчального плану та пояснювальної записки до нього;
- робочого навчального плану;
- робочих навчальних програм з кожної навчальної дисципліни/предмету навчального плану, що включає опис навчальної дисципліни/предмету, заплановані результати навчання, програма, структура навчальної дисципліни/предмету, теми лекційних, семінарських (практичних, лабораторних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи навчання, критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, рекомендована література (базова, допоміжна), інформаційні інтернет-ресурси;
- навчально-методичних комплексів з кожної навчальної дисципліни/предмету навчального плану, що включає: конспект або розширений план лекцій, плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних та практичних робіт, самостійної роботи, питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів, матеріали комплексної контрольної роботи;
- програм практичної підготовки, робочих програм практик;
- методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів освіти.

2.4. Моніторинг процесу освітньої діяльності Коледжу має пріоритетну зорієнтованість щодо кожної освітньої програми за участю основних стейкхолдерів:

- **Здобувачі фахової передвищої освіти**, які беруть участь у формуванні та оновленні освітніх програм, формулюючи запит на очікувані результати навчання, оцінюють сприйняття форм та методів навчання та професійної майстерності викладачів.
- **Абітурієнтів**, які можуть надати об'єктивні дані щодо потреб і очікувань, усвідомленості вибору закладу освіти, спеціальності, освітньої програми, якості інформаційної та організаційної підтримки під час вступу.
- **Науково-педагогічних працівників Коледжу**, які забезпечують відповідну якість викладання на основі сучасних педагогічних технологій, запобігають академічній недоброчесності, здійснюють оцінку результатів навчання і реалізують заходи з підвищення його якості.

- **Роботодавців та партнерів** (керівники баз практик, голови екзаменаційних комісій), які беруть участь у визначенні переліку результатів навчання та компетенцій, сформованих за освітньо-професійною програмою; оцінюють спроможність випускника до операційних покращень в процесі виконання професійної діяльності; надають пропозиції щодо оновлення освітньо-професійних програм відповідно до потреб реального спектру економіки і ринку праці.
- **Експертів**, які здійснюють акредитаційну експертизу або інше оцінювання якості освітньої діяльності Коледжу на предмет відповідності стандарту фахової перед вищої освіти, спроможності виконання вимог законодавчих документів, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання відповідно до критеріїв оцінювання якості освітньо-професійної програми.
- **Аудиторів** (внутрішніх та зовнішніх), які здійснюють систематичний незалежний і задокументований процес отримання результатів оцінювання зібраних доказів аудиту та об'єктивного їх оцінювання, щоб визначити ступінь дотримання вимог та підтвердження здатності ВСП «ЛФКХТБ НУХТ» надавати послуги на якісному рівні, згідно з вимогами законів, нормативних документів, стандартів та чинних положень.

2.5. Моніторинг оцінювання якості знань здобувачів освіти здійснюється з метою виявлення реального рівня навчальних досягнень здобувачів освіти і передбачає такі процедури, як: діагностика рівня знань здобувачів освіти, встановлення питомих показників навчальних досягнень, рівня сформованості комплексних компетентностей майбутніх фахівців, а також вимірювання залишкових знань здобувачів освіти. Моніторинг оцінювання якості знань здобувачів освіти передбачає здійснення щорічного контролю за якістю знань, умінь та навичок здобувачів освіти з навчальних дисциплін/предметів, проводиться на рівні викладач — завідувач відділення — голова циклової комісії — адміністрація і включає кілька видів:

- вхідний контроль;
- поточний контроль;
- підсумковий контроль;
- директорський контроль;
- атестація здобувачів фахової передвищої освіти.

Форма контролю визначається в навчальному плані спеціальності.

2.4.1. Вхідний контроль проводиться перед вивченням нової дисципліни/предмету з метою виявлення знань, умінь і навичок здобувача освіти, які він отримав при вивченні попередніх дисциплін/предметів та які

необхідні для вивчення даної дисципліни/предмету. Цей контроль забезпечує міждисциплінарний підхід у викладанні дисципліни/предметів. Вхідний контроль організовує циклова комісія, виконує викладач, якому доручено викладати курс дисципліни/предмету. Підсумки контролю обговорюються на спільному засіданні даної циклової комісії і циклових комісій, які викладали попередні дисципліни/предмети, для розробки загальних заходів покращення якості знань здобувачів освіти.

2.4.2 Поточний контроль здійснюється викладачами у вигляді:

- перевірки рівня знань здобувачів освіти (якість/успішність навчання) за результатами вивчення кожної навчальної дисципліни/предмету (семінарський контроль);
- перевірки виконання викладачами планів навчальної, навчально-методичної, організаційно-методичної роботи, про що повинні бути зроблені записи в індивідуальних планах викладачів, у річних звітах викладачів на засіданнях циклової комісії, у протоколах засідань циклової комісії;
- перевірки підготовки викладачами навчальних та робочих навчальних програм відповідно до вимог МОН України, формування навчально-методичного комплексу забезпечення кожної дисципліни/предмету циклової комісії.

2.4.3 Директорський контроль якості підготовки здобувачів освіти з навчальної дисципліни/предмету є контролем стійкості залишкових знань, умінь та навичок і може проводитися за темами дисципліни/предмету, що були вивчені в поточному або попередньому семестрі, або за навчальною програмою всієї дисципліни/предмету, як для перевірки готовності здобувачів освіти до підсумкового контролю, так і для перевірки залишкових знань здобувачів освіти, проводиться за планом внутрішнього контролю в останньому семестрі певного рівня навчання. Директорський контроль проводиться за розробленими педагогічними та науково-педагогічними працівниками циклової комісії, які викладають відповідні дисципліни/предмети, комплексними контрольними роботами (ККР) та затверджується на засіданні циклової комісії. Проведення директорського контролю може здійснюватися як у формі письмових робіт з дисципліни/предмету, так і електронного тестування з дисциплін/предметів. Для проведення директорського контролю складається графік проведення ККР, який затверджується директором.

2.4.4 Підсумковий контроль включає семестровий контроль, державну підсумкову атестацію та атестацію здобувача освіти. Семестровий контроль проводиться у вигляді заліку чи екзамену з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі та/або на окремих його етапах з кожної дисципліни/предмету навчального плану. Підсумки такого

контролю обговорюють на засіданнях циклових комісій та педагогічної ради. Державна підсумкова атестація за курс повної загальної освіти для всіх випускників коледжу проводиться з дисциплін, що визначаються МОН України. Атестація здобувача освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів фахової передвищої освіти. Атестація здобувача освіти здійснюється екзаменаційною комісією після завершення навчання за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра

2.4.5 Контроль адміністрації здійснюється директором та його заступниками у вигляді:

- перевірки організації освітнього процесу циклової комісії: формування навчального навантаження циклової комісії, якості розподілу навантаження між викладачами;
- регулярного контролю дотримання розкладу занять викладачами і здобувачами освіти;
- відвідування занять викладачів директором, заступниками директора, завідувачими відділень, головами циклових комісій, завідувачами кафедр;
- контролю дотримання вимог до оформлення результатів поточного та підсумкового контролю;
- регулярних звітів голів циклових комісій не менше одного разу за навчальний рік;
- перевірки готовності навчально-методичної документації та номенклатури справ структурних підрозділів, циклових комісій.

2.5. На основі моніторингу і аналізу результатів навчання та поточної і семестрової успішності здобувачів освіти, директорських контрольних робіт з навчальних дисциплін/предметів встановлюється результативність навчальної роботи.

3. Форми моніторингу

3.1. Моніторинг може бути внутрішнім та зовнішнім. Внутрішній моніторинг проводиться на локальному рівні (внутрішньоколеджівському). Зовнішній моніторинг може проводитись на рівні Коледжу, місцевому, регіональному, загальнодержавному тощо.

3.2. Моніторинг може проводитись у формі:

- безпосередньо одержання інформації від учасників дослідження (за допомогою спостереження, інтерв'ювання тощо);
- опосередкованого одержання інформації від учасників дослідження (у письмовій та/або електронній формі (анкетування, тестування, ранжування), із залученням експертів тощо);

- одержання інформації без залучення учасників дослідження (за допомогою вивчення документації, статистичної або оперативної інформації тощо).

- оприлюднення результатів моніторингу

3.2. Моніторинг може проводитись з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, у тому числі дистанційно.

3.3. Під час проведення дослідження можуть використовуватись фронтальна, групова або індивідуальна робота учасників дослідження.

4. Планування та проведення моніторингу

4.1. Моніторинг є складовою постійно інституційної уваги до якості освіти, його результати важливі для перегляду і покращення навчальних освітніх компонент та освітньо-професійних програм.

4.2. Моніторинг проводиться у такі етапи:

- планування та підготовка моніторингу;
- проведення дослідження;
- збір та обробка результатів моніторингу;
- аналіз та інтерпретація (узагальнення та пояснення результатів, визначення закономірностей, формування висновків тощо) результатів моніторингу

4.3. Участь у підготовці та проведенні моніторингу беруть:

- суб'єкти, які ініціюють проведення моніторингу (далі – ініціатори моніторингу);
- суб'єкти, які здійснюють організаційно-методологічний супровід моніторингу.

Ініціаторами моніторингу є Міністерство освіти та науки України, Державна служба якості освіти, адміністрація, органи студентського самоврядування і інші зацікавлені сторони.

Суб'єктами, які здійснюють організаційно-методологічний супровід моніторингу є адміністрація коледжу, методична рада, приймальної комісія, завідувачі відділень, голови циклових комісій і інші зацікавлені сторони.

4.4. Планування та підготовка моніторингу охоплює:

- формування проблеми, що досліджуватиметься;
- обґрунтування теоретичних засад і логічної послідовності моніторингового дослідження;
- створення інструментарію для дослідження (анкети, бланки відповідей, тести, он-лайн опитування, комплексні контрольні роботи тощо);

- розробка методичних документів для збору первинної інформації;
- формування дослідницької групи (розробників Програми моніторингового дослідження, інструментарію виконавців моніторингу, аналітиків для підготовки підсумкового звіту);
- розрахунок і формування вибірки, оцінка її репрезентативності;
- вибір програми обробки даних.

4.5. Регулярні он-лайн опитування здобувачів освіти проводяться за різними тематичними напрямками впродовж навчального року, а за обов'язковими освітніми компонентами в кінці завершення курсу.

4.6. Перед проведенням анкетування відповідальний за організацію його проведення повинен:

- коротко пояснити респондентам мету та завдання опитування;
- підкреслити значення опитування для підвищення рівня якості освіти в Коледжі;
- звернути увагу на анонімність анкетування і на ту обставину, що результат анкетування будуть конфіденційні та використані тільки в узагальненому вигляді.

4.7. Результати моніторингового дослідження, зазначаються у звіті (готує суб'єкт моніторинг), який містить таблиці, діаграми, графіки та інші форми узагальнення інформації. Обговорення і аналіз здійснюється на всіх рівнях коледжу (педагогічній раді, радистудентського самоврядування, засіданнях циклових комісій) і використовується для прийняття управлінських рішень, щодо вирішення кадрових питань і вдосконалення методичного забезпечення освітніх компонентів тощо.

4.8. Права на використання інформації, одержаної за результатами проведення моніторингу, належить його ініціатору.

5. Права і відповідальність учасників моніторингових досліджень якості освіти

5.1. Учасники навчального процесу Коледжу, мають право на конфіденційність інформації.

5.2. Особи, які організують і здійснюють моніторинг і оцінювання, несуть персональну відповідальність за обробку даних, достовірність і об'єктивність наданої інформації.

5.3. З урахуванням змін, що відбуваються у фаховій перед вищій освіті, можливий перегляд системи показників моніторингу та вдосконалення методів та напрямків досліджень.